

VEĽKÝ PONDELOK

Menlivé časti na večerni, ak sa nekoná liturgia vopredposvätených

Na Pane, ja volám: 6 stichír (každá stichira sa spieva 2 x)

1. hlas: Idúc, Pane, na dobrovoľné utrpenie, - po ceste si apoštolom rozprával: - "Hľa, vystupujeme do Jeruzalema,- Syn človeka bude zradený, - tak ako to bolo o ňom napísané." - Podľme teda aj my s očistenými zmyslami, - s ním putujme a pribiť sa dajme na kríž s ním, - pre neho sa umŕtvime voči slastiam tohto života, - aby sme ožili spolu s ním - a počuli sme ho, ako hovorí: - "Už nejdem trpieť do pozemského Jeruzalema, - lež vystupujem k svojmu Otcovi a vášmu Otcovi, - ku svojmu Bohu i k vášmu Bohu, - ja vás vyzdvihnem do Jeruzalema, ktorý je tam hore, -- do nebeského kráľovstva.

5. hlas: Dospeli sme, veriaci, ku spásnemu utrpeniu Boha Krista, - oslávme jeho veľkú trpezlivosť, - aby vo svojej milosrdnej láske - vzkriesil aj nás umŕtvených voči hriechu, -- lebo je dobrý a miluje človeka.

Pane, neopísateľné tajomstvo tvojho plánu spásy - bolo nad chápacosť matky synov Zebedejových, - preto ťa prosila, aby si jej deťom daroval pocty časného kráľovstva, - ale namiesto toho si prisľúbil svojim priateľom, že vypijú čašu smrti, - hovoril si, že ešte pred nimi sám vypiješ tú čašu, očistenie od hriechov. - Preto ťa pozdravujeme: -- "Sláva ti, spása našich duší."

Sláva, i teraz: Pane, keď si išiel v ústrety strasti, - aby si svojich učeníkov povzbudil, - vzal si ich bokom a vravel si: - "Prečože nemáte na pamäti moje slová, - ktoré som vám kedysi povedal, - napísané je, že každý prorok má byť zabitý len v Jeruzaleme? - Teraz teda nadišla chvíľa, o ktorej som riekol: - Hľa, do rúk hriešnikov sa zradou vydávam - a tí ma budú vysmievať, - potom aj na kríž ma pribijú a dovoľia uložiť do hrobu, - celkom zohaveného ma budú medzi mŕtvych počítať. - Vy však nestrácajte odvahu, - veď na tretí deň vstanem, -- aby verní jasali a mali večný život.

Svetlo tiché (vchod s kadidlom aj Evanjeliom)

1. prokimen 6. hlasu (tropárový nápev) Ž 127, 5 + 1

Nech ťa žehná Pán zo Siona, - aby si videl šťastie Jeruzalema.

Verš: Blažený každý, kto sa bojí Pána a kráča po jeho cestách.

Čítanie z knihy Exodus 1, 1-21

Toto sú mená Izraelových synov, ktorí prišli do Egypta s Jakubom. Každý prišiel so svojou rodinou: Ruben, Simeon, Lévi a Júda, Isachar, Zabulon a Benjamín, Dan a Neftali, Gad a Aser. Všetkých duší, vlastných Jakubových potomkov bolo sedemdesiat duší. Jozef bol už v Egypte. Keď Jozef zomrel i jeho bratia a celé to pokolenie, Izraeliti sa veľmi rozmnožili a rozrástli a boli takí mocní, že krajina bola nimi preplnená. Keď potom v Egypte nastúpil nový kráľ, ktorý Jozefa nepoznal, povedal svojmu ľudu: „Hľa, izraelský ľud je mocnejší a početnejší ako my. Podniknime niečo a šikovne zabráňme, aby sa ďalej nerozmnožoval a – keby nastala vojna – aby sa azda nepripojil k našim nepriateľom, nebojoval proti nám a potom z krajiny neodišiel.“ I ustanovili nad ním pracovných dozorcov, aby ho utláčali ťažkými robotami: staval totiž faraónovi zásobovacie mestá Pitom a Rameses. Ale čím viac ho utláčali, tým väčší sa rozmnožoval a rozrastal, takže sa Izraelitov priam desili. Preto Egyptania neľudsky hnali Izraelitov do práce a ich život robili neznesiteľným ťažkou robotou s hlinou a tehliami a rozličnými poľnými prácami – všetkými robotami, do ktorých ich násilne nútili. A egyptský kráľ rozkázal hebrejským babiciam, z ktorých jedna sa volala Sefora a druhá Fua: „Keď pomáhate Hebrejke pri pôrode, dávajte pozor na pohlavie! Ak je to chlapec, zabite ho, ak dievča, nech ostane nažive!“ Ale babice sa báli Boha a nerobili, ako im rozkázal egyptský kráľ; nechávali chlapcov nažive. Tu si dal egyptský kráľ babice zavolať a povedal im: „Čo to robíte, že nechávate chlapcov nažive?!“ Babice však odpovedali faraónovi: „Hebrejky nie sú ako egyptské ženy, to sú zvieratá! Kým k nim dôjde babica, ony porodí.“ Boh babiciam preukazoval dobrodenia a ľud vzrastal a silnel.

2. prokimen 6. hlasu (tropárový nápev) Ž 128, 8b + 1

Žehnáme vás - v mene Pánovom.

Verš: Často dorážali do mňa od mojej mladosti.

Čítanie Jób 1,1-12

V krajine Hus žil istý muž, menom Jób. Bol to muž dokonalý a statočný, bál sa Pána a chránil sa zlého. Mal sedem synov a tri dcéry. V jeho stádach bolo sedemtisíc oviec, tritisíc tiav, päťsto záprahov rožného statku a päťsto oslíc. Aj čelade mal veľmi mnoho. Bol to muž, ktorý vynikal nad všetkých synov Východu. Jeho synovia často robili hostiny, každý v určitý deň vo svojom dome, a pozývali aj svoje tri sestry, aby s nimi jedli a pili. No len čo uplynuli dni hodov, Jób si ich dal zavolať a obradne ich očisťoval. Vstal včasráno a podľa ich celkového počtu prinášal zápalné obety. Lebo Jób hovorieval: „Možno, že moji synovia zhrešili. Možno, že vo svojom srdci urazili Boha.“ A tak to Jób robil neprestajne. Tu v ktorýsi deň prišli Boží synovia a postavili sa pred Pána. S nimi prišiel aj satan. Pán povedal satanovi: „Skadial' prichádzaš?“ Satan odpovedal: „Chodil som krížom-krážom po zemi.“ Pán povedal satanovi: „A všimol si si môjho služobníka Jóba? Niet mu rovného na zemi. Je to muž dokonalý a statočný, bojí sa Boha a chráni sa zlého.“ Satan odpovedal Pánovi: „Vari sa Jób zadarmo bojí Boha?! A neurobil si ty sám akoby ohradu okolo neho, okolo jeho domu a okolo všetkého jeho imania?! Požehnávaš prácu jeho rúk a jeho čriedy zaplavili šíry kraj. Ale vzťahni ruku a zasiahni všetko jeho imanie, či ti nebude kliat' do očí!“ Tu Pán povedal satanovi: „Hľa, všetko, čo má, je v tvojich rukách, iba jeho samého sa nedotkni!“ A satan sa vzdialil spred Pánovej tváre.

Potom Evanjelium Mt 98. začalo (24, 3 – 35) (číta sa ako pri Zlatoústeho liturgii)

V tom čase, keď Ježiš sedel na Olivovom vrchu a boli sami, pristúpili k nemu učeníci a spýtali sa ho: „Povedz nám, kedy to bude a aké bude znamenie tvojho príchodu a konca sveta?“ Ježiš im odpovedal: „Dajte si pozor, aby vás niekto nezviedol. Lebo prídu mnohí v mojom mene a budú hovoriť: ‚Ja som Kristus.‘ A mnohých zvedú. Budete počuť o vojnách a chýry o bojoch. Dajte si pozor, aby ste sa neplašili. To musí prísť, ale ešte nebude koniec. Lebo povstane národ proti národu a kráľovstvo proti kráľovstvu. Miestami bude hlad, mor a zemetrasenie. Ale to všetko bude len začiatok útrap. Potom vás vydajú na mučenie, budú vás zabíjať a všetky národy vás budú nenávidieť pre moje meno. Vtedy mnohí odpadnú a budú sa navzájom udávať a nenávidieť. Vystúpi mnoho falošných prorokov a zvedú mnohých. A pretože sa rozmnoží nepravosť, v mnohých vychladne láska. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený. Toto evanjelium o kráľovstve sa bude hlásať po celom svete na svedectvo všetkým národom. A potom príde koniec. Keď uvidíte ohavnosť spustošenia na svätom mieste, ako predpovedal prorok Daniel – kto číta, nech pochopí: vtedy tí, čo budú v Judei, nech utečú do hôr; kto bude na streche, nech nezostupuje vziať si niečo z domu, a kto bude na poli, nech sa nevracia vziať si svoj plášť. Beda ťarchavým ženám a tým, čo budú v tie dni pridávať! Modlite sa, aby ste nemuseli utekať v zime alebo v sobotu, lebo vtedy bude veľké súženie, aké nebolo od počiatku sveta až doteraz a už ani nebude. A keby sa tie dni neskrátili, nezachránil by sa nik; ale kvôli vyvoleným sa tie dni skrátia. Keby vám vtedy niekto povedal: ‚Hľa, tu je Kristus‘ alebo: ‚Tamto je,‘ neverte. Lebo vystúpia falošní kristovia a falošní proroci a budú robiť veľké znamenia a zázraky, aby zviedli, ak je to možné, aj vyvolených. Hľa, hovorím vám to vopred. Keby vám teda povedali: ‚Hľa, je na púšti,‘ nevychádzajte; ‚Hľa, skrýva sa v dome,‘ neverte. Lebo ako blesk vzíde na východe a vidno ho až po západ, taký bude aj príchod Syna človeka. Kde bude mŕtvola, tam sa zhromaždia aj orly. Hneď po súžení tých dní slnko sa zatmie, mesiac nevydá svoje svetlo, hviezdy budú padať z neba a nebeské mocnosti sa zachvejú. Vtedy sa na nebi zjaví znamenie Syna človeka. Všetky kmene zeme budú nariekať a uvidia Syna človeka prichádzať na nebeských oblakoch s mocou a veľkou slávou. On pošle svojich anjelov za mohutného zvuku poľnice a zhromaždia jeho vyvolených zo štyroch strán sveta, od jedného kraja neba po druhý. Od figovníka sa naučte podobenstvo. Keď jeho ratolesť mladne a vyháňa lístie, viete, že je blízko leto. Tak aj vy,

až uvidíte toto všetko, vedzte, že je blízko, predo dvermi. Veru, hovorím, vám: Nepominie sa toto pokolenie, kým sa to všetko nestane. Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nepominú.

Stichiry na síchovni

5. hlas: Pane, keď si vychovával svojich učeníkov, - ukladal si im, aby zmýšľali celkom bezúhonne, - aby sa nestávali podobnými pohanom, - neutláčali najslabších. - “Medzi vami, mojimi učeníkmi, to tak nebude, - veď ja som sa dobrovoľne stal chudobným. - Nech teda prvý spomedzi vás je sluhom všetkých, - kto vládne, nech je sťa vláde poddaný, - najpoprednejší sťa najposlednejší. - Lebo ja som prišiel poslúžiť zúboženému Adamovi - a dať život na výkupné za mnohých, -- ktorí ma pozdravujú: Sláva ti.” (*dva razy*)

8. hlas: Bojme sa, bratia, potrestania, aké stihlo strom figovník, - ktorý vyschol pre neplodnosť. - Preto prinesme Kristovi náležité plody pokánia, -- on nám preukázal veľké milosrdenstvo.

Sláva, i teraz: Had našiel ďalšiu Evu v Egyptanke - a ponáhlal sa zaliečavými slovami preľstíť Jozefa, - ale ten, zanechajúc šat, ušiel pred hriechom, - a hoci bol nahý, nehanbil sa, - bol ako prvostvorený človek pred neposlušnosťou. -- Na jeho prosby, Kriste, zmiluj sa nad nami.

Menlivé časti z <http://www.grkat.nfo.sk/Texty/triodpostna.rtf>

Čítania: <https://lc.kbs.sk/?den=20200406&obrad=gr>

Kompilácia: o. Andrej @ www.grkat.nfo.sk

Posledná revízia textu: 06.04.2020